

Аналітична довідка
за результатами опитування стейкхолдерів у межах обговорення
освітньої-професійної програми 035.069.02 «Мова і література (японська)»
другого (магістерського) рівня вищої освіти

У межах обговорення освітньої-професійної програми 035.069.02 «Мова і література (японська)» для другого (магістерського) рівня вищої освіти в лютому 2021 р. було проведено опитування різних груп стейкхолдерів, долучених до цього процесу. Анкети розміщено на веб-сторінці кафедри в розділі [«Обговорення освітніх програм»](#).

До опитування було залучено 35 респондентів: представники академічної спільноти (7 осіб); представники роботодавців (8 осіб); здобувачі вищої освіти першого (бакалаврського) та другого (магістерського) рівнів вищої освіти (20 осіб).

Обговорення здійснювалось за кількома напрямками, кожен з яких детальніше розглянемо у цій довідці.

1. Актуальність освітньої програми. Оцінювання освітньої-професійної програми 035.069.02 «Мова і література (японська)» для другого (магістерського) рівня за параметром «Актуальність» здійснювалось серед роботодавців (8 осіб) відповідно до чотириступеневої якісної системи оцінок («дуже актуальна», «актуальна», «достатньо актуальна», «не актуальна»). Розподіл оцінок серед респондентів узагальнено представлено на рисунку 1.

Актуальність освітньої програми

Рис. 1. Результати оцінювання актуальності освітньої програми «Мова і література (японська)» роботодавцями (у %)

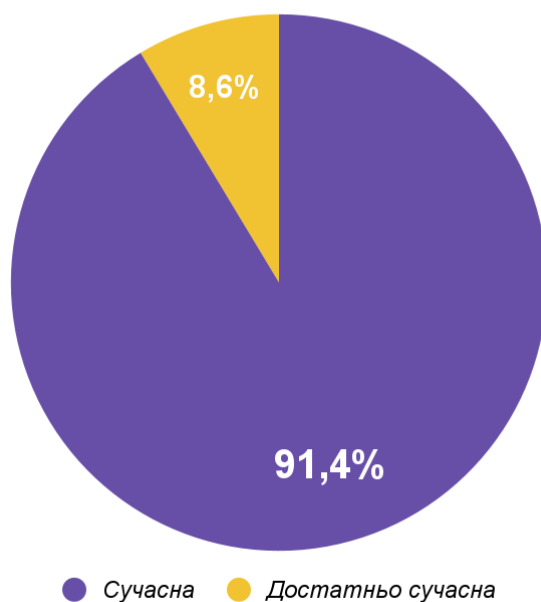
Результати оцінювання наступні: 100% респондентів оцінили освітню програму 035.069.02 «Мова і література (японська)» на рівнях «дуже актуальна» та «актуальна» (з них 75% – на рівні «дуже актуальна» та 25% – на рівні «актуальна»).

Ці показники свідчать про високий рівень актуальності освітньої програми для опитаних роботодавців.

2. Рівень сучасності освітньої-професійної програми 035.069.02 «Мова і література (японська)» для другого (магістерського) рівня оцінювався відповідно до триступеневої якісної системи оцінок («сучасна», «достатньо сучасна», «несучасна») представниками академічної спільноти (викладачами) та здобувачами (бакалаври та магістри) за шістьма параметрами: «Загальні дисципліни», «Фахові дисципліни», «Вибіркові блоки», «Види практики», «Результати навчання», «Компетентності». Всього в оцінюванні цього напряму взяло участь 27 осіб.

Узагальнено результати оцінювання за рівнем сучасності освітньої-професійної програми 035.069.02 «Мова і література (японська)» для другого (магістерського) рівня представлено на рисунку 2.

Рівень сучасності освітньої програми

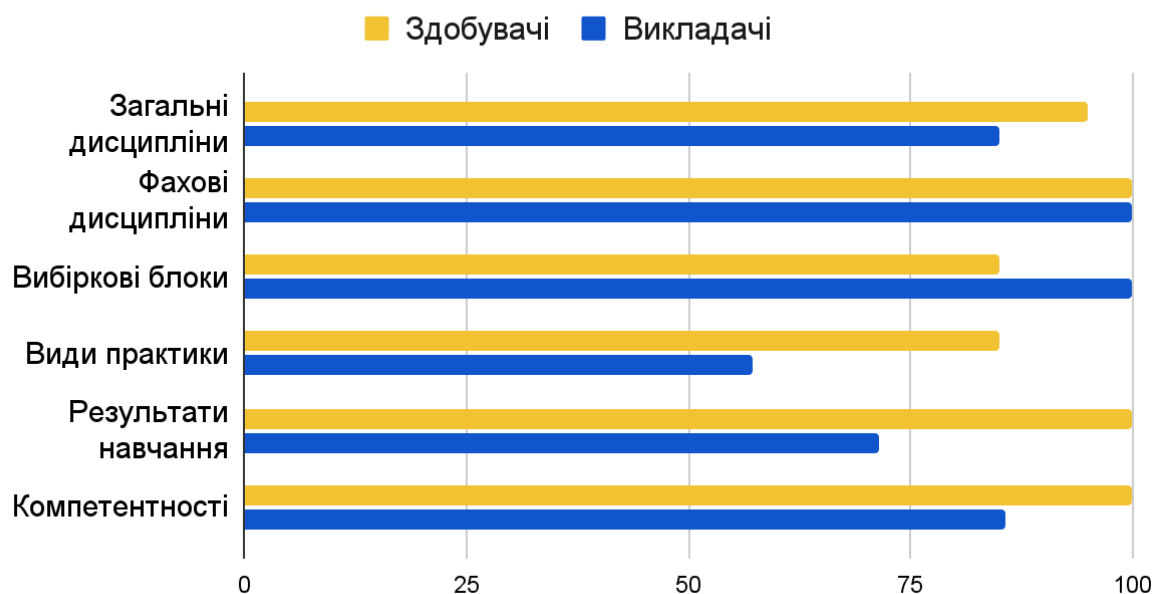
Рис. 2. Результати оцінювання рівня сучасності освітньо-професійної програми 035.069.02 «Мова і література (японська)» для другого (магістерського) рівня представниками академічної спільноти та здобувачами

Згідно з результатами оцінювання, 91,36% респондентів оцінили освітню програму на рівні «сучасна»; 8,64% – на рівні «достатньо сучасна». Оцінки на рівні «несучасна» відсутні. Отже, більшість опитаних відзначили освітньо-професійну

програму 035.069.02 «Мова і література (японська)» для другого (магістерського) рівня освіти як сучасну.

Узагальнені результати оцінювання рівня сучасності за параметрами освітньо-професійної програми 035.069.02 «Мова і література (японська)» для другого (магістерського) рівня представниками академічної спільноти (викладачами) та здобувачами на якісному рівні оцінки «Сучасна» представлено на рисунку 3.

Окремі параметри за рівнем "сучасна"

Рис. 3. Результати оцінювання за параметрами рівня сучасності освітньо-професійної програми 035.069.02 «Мова і література (японська)» для другого (магістерського) рівня представниками академічної спільноти та здобувачами на рівні «Сучасна»

Результати дають змогу констатувати, що на рівні «Сучасна» респонденти оцінили таким чином:

- за параметром «Загальні дисципліни» оцінили 85,71% викладачів, 95% здобувачів, що свідчить про вищий ступінь оцінювання здобувачами;
- за параметром «Фахові дисципліни» оцінили 100% викладачів, 100% здобувачів, що свідчить про однаковий рівень оцінки обома групами респондентів;
- за параметром «Вибіркові блоки» оцінили 100% викладачів, 85% здобувачів, що свідчить про вищий ступінь оцінювання викладачами;
- за параметром «Види практики» оцінили 57,14% викладачів та 85% здобувачів, що свідчить про вищий ступінь оцінки здобувачами;

- за параметром «Результати навчання» оцінили відповідно 71,43% викладачів; 100% здобувачів, що свідчить про вищий ступінь оцінювання здобувачами;
- за параметром «Компетентності» оцінили 85,71% викладачів та 100% здобувачів, що свідчить про вищий ступінь оцінювання здобувачами.

Повний розподіл оцінювання рівня сучасності за параметрами освітньо-професійної програми 035.069.02 «Мова і література (японська)» для другого (магістерського) рівня представниками академічної спільноти (викладачами) та здобувачами представлено у таблиці 1.

Таблиця 1

Оцінювання рівня сучасності за параметрами освітньо-професійної програми 035.069.02 «Мова і література (японська)» для другого (магістерського) рівня представниками академічної спільноти (викладачами) та здобувачами (у %)

№	Назва параметру	Сучасний		Достатньо сучасний		Несучасний	
		Викл.	Здоб.	Викл.	Здоб.	Викл.	Здоб.
1	Загальні дисципліни	85,71	95	14,29	5	0	0
2	Фахові дисципліни	100	100	0	0	0	0
3	Вибіркові блоки	100	85	0	15	0	0
4	Види практики	57,14	85	42,86	15	0	0
5	Результати навчання	71,43	100	28,57	0	0	0
6	Компетентності	85,71	100	14,29	0	0	0
Загальне значення		83,33	94,17	16,67	5,83	0	0
Середнє значення		88,75		11,25		0	

З отриманих результатів можна зробити наступні висновки:

На рівні «сучасні» викладачі найвище оцінили параметри «Фахові дисципліни» та «Вибіркові блоки» (100%).

Також високу оцінку, 85,71% відповідно, отримали параметри «Загальні дисципліни» та «Компетентності».

Параметр «Види практики» на рівні «сучасний» оцінили 57,14% респондентів, в той час як інші 42,86% оцінили на рівні «достатньо сучасний». Параметр «Результати навчання» на найвищому рівні оцінили 71,43% опитуваних. Це може свідчити про достатній рівень відповідності сучасним вимогам до розробки освітніх програм представленої освітньо-професійної програми 035.069.02 «Мова і література (японська)» для другого (магістерського) рівня з точки зору представників академічної спільноти.

На рівні «сучасні» 100% здобувачів оцінили параметри «Фахові дисципліни», «Результати навчання» та «Компетентності». Параметри «Загальні дисципліни», «Вибіркові блоки» та «Види практики» на рівні «сучасний» оцінили відповідно 95%, 85% та 85%% респондентів.

Ці дані свідчать про високий рівень відповідності сучасним вимогам до розробки освітніх програм представленої освітньо-професійної програми 035.069.02 «Мова і література (японська)» для другого (магістерського) рівня з точки зору здобувачів вищої освіти.

Оцінки на рівні «несучасні» серед опитаних не виявлено.

3. Змістова складова освітньої-професійної програми 035.069.02 «Мова і література (японська)» для другого (магістерського) рівня оцінювалась викладачами (7 осіб) та роботодавцями (8 осіб) відповідно до чотирьох рівнів якісної системи оцінок: «відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно» за десятьма параметрами: «Зміст освітньо-професійної програми», «Конкурентоспроможність майбутніх фахівців», «Зміст загальних компетентностей», «Результати навчання», «Узгодженість компонентів структурно-логічної схеми», «Ресурсне забезпечення освітньої програми», «Практична спрямованість», «Дослідницька спрямованість», «Спрямованість на формування соціальних навичок (soft skills)». Всього в оцінюванні змістової складової взяло участь 15 осіб.

Дані за усіма параметрами та рівнями оцінки змістової складової наведено в таблиці 2.

Таблиця 2

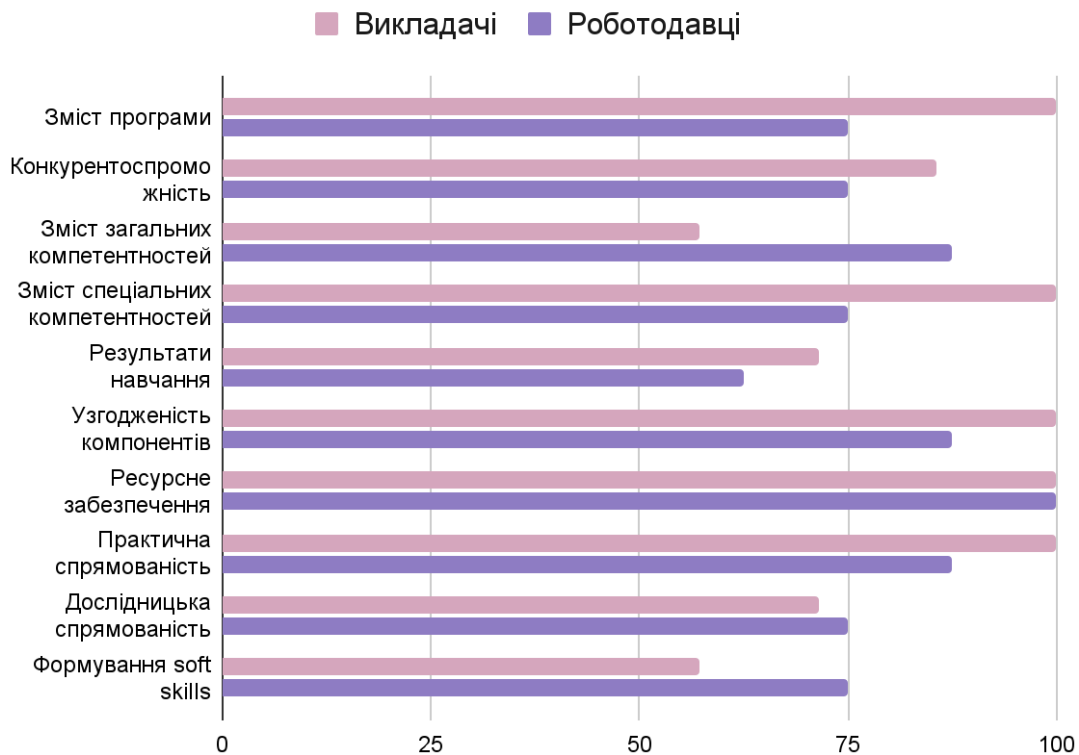
Результати оцінювання змістової складової за параметрами освітньо-професійної програми 035.069.02 «Мова і література (японська)» викладачами та роботодавцями (у %)

№	Назва параметру	Відмінно	Добре	Задовільно	Незадовільно
					0

		Викл.	Роб.	Викл.	Роб.	Викл.	Роб.	Викл.	Роб.
1	Зміст освітньо-професійної програми	100	75	0	25	0	0	0	0
2	Конкурентоспроможність майбутніх фахівців	85,71	75	14,29	25	0	0	0	0
3	Зміст загальних компетентностей	57,14	87,5	42,86	12,5	0	0	0	0
4	Зміст спеціальних компетентностей	100	75	0	25	0	0	0	0
5	Результати навчання	71,43	62,5	28,57	37,5	0	0	0	0
6	Узгодженість компонентів структурно-логічної схеми	100	87,5	0	12,5	0	0	0	0
7	Ресурсне забезпечення	100	100	0	0	0	0	0	0
8	Практична спрямованість	100	87,5	0	12,5	0	0	0	0
9	Дослідницька спрямованість	71,43	75	28,57	25	0	0	0	0
10	Спрямованість на формування соціальних навичок (soft skills)	57,14	75	28,57	12,5	14,29	12,5	0	0
Загальне значення									
		84,29	80	14,29	18,75	1,43	1,25	0	0
Середнє значення									
		82,15		16,52		1,34		0	

Узагальнено результати оцінювання змістової складової за параметрами освітньої-професійної програми 035.069.02 «Мова і література (японська)» для другого (магістерського) рівня викладачами та роботодавцями представлено на рисунку 4.

Оцінювання змістової складової на рівні "відмінно"

Рис. 4. Оцінювання змістової складової за параметрами освітньо-професійної програми 035.069.02 «Мова і література (японська)» викладачами та роботодавцями

Результати оцінювання дають змогу узагальнити наступне.

Усі викладачі (100%) оцінили на рівнях «добре» та «відмінно» більшість параметрів змістової складової, з них: параметри «Зміст освітньо-професійної програми», «Зміст спеціальних компетентностей», «Узгодженість структурних компонентів», «Ресурсне забезпечення» та «Практична спрямованість» на рівні «відмінно» оцінили 100% респондентів.

Решту параметрів на рівні оцінили наступним чином:

- «Конкурентоспроможність майбутніх фахівців» – 85,71% на рівні «відмінно» та 14,29% на рівні «добре»
- «Зміст загальних компетентностей» – 57,14% на рівні «відмінно» та 42,86% на рівні «добре»
- «Результати навчання» та «Дослідницька спрямованість» – 71,43% на рівні «відмінно» та 28,57% на рівні «добре»
- «Спрямованість на формування соціальних навичок (soft skills)» – 85,71% на рівнях «відмінно» та «добре», 14,29% на рівні «задовільно».

Найвищі показники рівня «відмінно» при оцінюванні роботодавцями набрали такі параметри: «Ресурсне забезпечення» (100%), «Практична спрямованість» (87,5%), «Узгодженість структурних компонентів» (87,5%) та «Зміст загальних компетентностей» (87,5%). Решта компонентів були також оцінені на високих рівнях, зокрема: «Зміст освітньо-професійної програми», «Конкурентноспроможність майбутніх фахівців», «Зміст спеціальних компетентностей», «Дослідницька спрямованість» та «Спрямованість на формування соціальних навичок (soft skills)» – на рівні «відмінно» оцінили 75% опитуваних. Параметр «Результати навчання» на «відмінно» оцінили 62,5% та на рівні «добре» оцінили 37,5% роботодавців.

Отримані результати свідчать про загалом високий рівень оцінки більшості параметрів змістової частини освітньої програми роботодавцями.

4. Оцінка змістової частини здобувачами вищої освіти здійснювалась відповідно до чотирьох рівнів якісної системи оцінок: «відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно») за шістьма параметрами: «Професійна спрямованість», «Практична спрямованість», «Дослідницька спрямованість», «Різноманітність форм і методів навчання», «Можливість вільного вибору дисциплін», «Спрямованість на формування соціальних навичок (soft skills)». В оцінюванні взяло участь 20 осіб.

Дані за усіма параметрами та рівнями оцінки змістової складової наведено в таблиці 3.

Таблиця 3

Результати оцінювання змістової складової за параметрами освітньо-професійної програми 035.069.02 «Мова і література (японська)» здобувачами (у %)

№	Назва параметру	Відмінно	Добре	Задовільно	Незадовільно
1	Професійна спрямованість	100	0	0	0
2	Практична спрямованість	100	0	0	0
3	Дослідницька спрямованість	95	5	0	0
4	Різноманітність форм і методів навчання	90	10	0	0
5	Можливість вільного вибору	100	0	0	0

	дисциплін				
6	Спрямованість на формування соціальних навичок (soft skills)	95	5	0	0
Загальний показник		96,67	3,33	0	0

Дані опитування засвідчили наступне:

100% здобувачів оцінили на рівні «відмінно» параметри «Професійна спрямованість», «Можливість вільного вибору дисциплін» та «Практична спрямованість». Параметри «Дослідницька спрямованість» і «Спрямованість на формування соціальних навичок (soft skills)» 95% опитуваних також оцінили на рівні «відмінно», а параметр «Різноманітність форм і методів навчання» отримав 90% найвищих оцінок. Це свідчить про високий рівень розробки змістової складової освітньої-професійної програми 035.069.02 «Мова і література (японська)» для другого (магістерського) рівня.

5. Актуальність блоків вибірових дисциплін оцінювалась на рівнях «актуальний», «достатньо актуальний», «неактуальний». До оцінювання подавалися блок 1 «Переклад англійською мовою», блок 2 «Англійська мова» та блок 3 «Педагогіка вищої школи». Оцінювання здійснювалося усіма учасниками опитування: роботодавцями, академічною спільнотою та здобувачами.

Результати опитування представлено в таблиці 4.

Таблиця 4

Актуальність блоків вибірових дисциплін (у %)

Назви блоків	Актуальний			Достатньо актуальний			Неактуальний		
	Вк	Рд	Зд	Вк	Рд	Зд	Вк	Рд	Зд
Блок 1 «Переклад англійською мовою»	100	87,5	100	0	12,5	0	0	0	0
Блок 2 «Англійська мова»	71,43	87,5	100	28,57	12,5	0	0	0	0
Блок 3 «Педагогіка вищої школи»	85,71	100	90	14,29	0	10	0	0	0

Дані таблиці дозволяють зробити такі висновки:

Блоки вибірових дисциплін оцінено усіма групами опитаних на рівнях «актуальний та «достатньо актуальний».

Блок 1 «Переклад англійською мовою» 97,14% усіх респондентів оцінили на рівні «актуальний». Це свідчить про високий рівень актуальності цього блоку вибірових дисциплін серед усіх респондентів.

Блок 2 «Англійська мова» на рівні «актуальний» оцінили 80% роботодавців та викладачів, 100% здобувачів. Це свідчить про високий рівень актуальності цього блоку вибірових дисциплін серед усіх респондентів.

Блок 3 «Педагогіка вищої школи» на найвищому рівні оцінили 93,33% роботодавців та викладачів та 90% здобувачів.

Оскільки результати оцінювання є високими, проте не одноголосними (не 100% усіх респондентів), можемо зробити висновок про індивідуальні відмінності у сфері професійних інтересів опитуваних. Так, блоки 1 та 2 («Переклад англійською мовою» та «Англійська мова») є дещо більш популярними професійними напрямками серед здобувачів, аніж блок 3 «Педагогіка вищої школи». Ці дані дають змогу проаналізувати інтереси студентів, роботодавців та викладачів та правильно розподілити увагу пропонованим напрямкам професійної підготовки.

Усі респонденти мали змогу надати рекомендації щодо покращення освітньо-професійної програми 035.069.02 «Мова і література (японська)» для другого (магістерського) рівня.

Узагальнені результати рекомендацій, наданих усіма групами респондентів, представлено у таблиці 5.

Таблиця 5

Рекомендації щодо покращення освітньо-професійної програми 035.069.02 «Мова і література (японська)» викладачів, роботодавців та здобувачів
(аналіз анкет та ідей, сформульованих на зустрічах з обговорення освітньо-професійної програми)

Респонденти	Зміст рекомендацій
Викладачі	Додати у мету освітньо-професійної програми орієнтир на самостійну аналітичну, критичну, творчу та дослідницьку діяльність здобувачів. Дисципліну «Комунікативні стратегії східної мови» модифікувати у «Комунікативні стратегії східної мови та переклад» з акцентом на формування перекладацької компетентності

	здобувачів ОПП. Збільшити обсяг дисципліни «Сучасний літературний процес в країнах Сходу»
Роботодавці	Серед цілей освітньо-професійної програми додати - підготовка фахівців, здатних розв'язувати складні задачі і проблеми, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог. Додати до освітніх компонентів дисципліни, що передбачають розвиток цифрових навичок та сприяють формуванню у здобувачів soft skills (гнучких навичок) – Цифрова філологія.
Здобувачі	Підвищити спрямованість освітньо-професійної програми на набуття практичних навичок; залучення до освітнього процесу носіїв мови; додати вибірковий блок «Переклад англійською мовою»

Дані, представлені у таблиці, дали змогу розробниками ОПП здійснити рефлексію, певні пропозиції стейкхолдерів відхилити, а певні з них інтегрувати у програму.

Серед тих пропозицій, які було відхилено:

№	Пропозиція	Обґрунтування
1	За результатами ОПП присвоювати кваліфікацію «перекладач» (за пропозицією здобувачів)	Стандарт професії перекладач відсутній, а тому ЗВО не має можливості присвоювати цю кваліфікацію. Крім того, Спеціалізація «Східні мови і літератури (переклад включно)» передбачає формування перекладацької компетентності
2	Започаткування блоку дисциплін пов'язаних із цифровою гуманітаристкою (за пропозицією викладачів)	Вважаємо цю ідею надзвичайно перспективною, проте такою яка потребує відповідної підготовки НПП та може бути реалізованою з часом
3	Забезпечення підготовки здобувачів за другою східною мовою (за пропозицією здобувачів)	Вважаємо недоцільним розпочинати вивчення другої мови на другому (магістерському) рівні вищої освіти

Інтегровані в ОПП пропозиції:

1. До цілей програми додано про підготовку фахівців, здатних розв'язувати складні задачі і проблеми, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення

інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог (за пропозицією роботодавців).

2. Додано дисципліну Цифрова філологія (за пропозицією роботодавців).

3. До мети освітньо-професійної програми додано орієнтир на самостійну аналітичну, критичну, творчу та дослідницьку діяльність здобувачів (за пропозицією викладачів).

4. Дисципліну «Комунікативні стратегії східної мови» змінено у «Комунікативні стратегії східної мови та переклад» (за пропозицією викладачів).

5. Додано вибірковий блок «Переклад англійською мовою» (за пропозицією здобувачів).

Висновки. Враховуючи результати опитування усіх груп респондентів, вважати освітньо-професійну програму 035.069.02 «Мова і література (японська)» для другого (магістерського) рівня вищої освіти сучасною та актуальною; довести вищезазначені результати до відома усіх учасників освітнього процесу; проаналізовано запропоновані рекомендації, частину яких обґрунтовано відхилено, а більшу частину інтегровано у зміст й структурно-логічну схему освітньо-професійної програми, а також у зміст її окремих (і взаємопов'язаних між собою) освітніх компонентів.

Завідувач кафедри
східних мов і перекладу

Іван СЕМЕНІСТ